

Un domn foarte bătrân cu niște aripi uriașe (1968)

După trei zile de ploaie, omorâseră atâția crabi în casă, încât Pelayo fu nevoit să străbată curtea inundată ca să-i arunce în mare, căci nou-născutul avusese toată noaptea fierbințeală și se părea că din pricina duhorii. Lumea era tristă începând din ziua de marți. Cerul și marea erau un amestec de cenușă, iar nisipul țărmului, care în martie strălucea ca pulberea de lumină, se prefăcuse într-o mocirlă de fructe de mare stricate. Lumina era atât de molcomă la amiază, încât, atunci când s-a întors acasă, după ce-a aruncat crabii, lui Pelayo i-a venit greu să deslușească ce anume se mișca și se tânguia în fundul curții. A trebuit să se apropie foarte mult ca să descopere că era un bărbat bătrân, trântit pe

burtă în noroi, și care, cu toate că se străduia din răspuțeri, nu se putea ridica, fiindcă-l împiedicau aripile sale uriașe.

Speriat de coșmarul acela, Pelayo dădu fuga s-o caute pe Elisenda, nevastă-sa, care-i puneă com- prese copilului bolnav, și o duse în fundul curții. Se uitară amândoi la trupul căzut cu o uimire mută. Era îmbrăcat ca un negustor de haine vechi. Îi mai rămăseseră doar câteva smocuri decolorate pe țeasta pleșuvă și foarte puțini dinți în gură, iar condiția-i jalnică de străbunic ud până la piele îi răpise orice măreție. Pelayo și Elisenda îl priviră îndelung și cu atâta luare-aminte, că își reveniră foarte repede din uimire și ajunseră să-l găsească oarecum familiar. Atunci se încumetară să-i vorbească și el le răspunse într-un grai de neînțeles, dar cu o voce răsunătoare de navigator. Și astfel trecură peste neajunsul cu aripile și socotiră pe bună dreptate că era un naufragiat solitar de pe vreo navă străină scufundată de furtună. Totuși, chemară o vecină care știa totul despre viață și moarte, iar ei îi fu de-ajuns o privire pentru a le îndrepta greșeala.

– Este un înger, le zise. Precis că venea după copil, însă bietul de el e atât de bătrân, încât l-a doborât ploaia.

A doua zi, toată lumea aflase că la Pelayo acasă era un înger în carne și oase, captiv. Cu

*Incredibila și trista poveste a candidiei
Eréndira și a bunicii sale fără suflet*

toată convingerea vecinei atotștiutoare, care susținea că îngerii din vremurile astea erau supraviețuitorii fugari ai unei tainice uneltiri cerești, nu i-a lăsat inima să-l omoare cu parul. Pelayo l-a păzit din bucătărie toată după-amiaza, înarmat cu bâta lui de pândar și, înainte de a se duce la culcare, l-a scos târâș din mocirlă și l-a închis cu găinile în țarcul împrejmuț cu sârmă. La miezul nopții, când ploaia a stat, Pelayo și Elisenda continuau să omoare crabi. La scurtă vreme, copilul se deșteptă fără fierbințele și avu poftă de mâncare. Atunci se simțiră mărinimoși și hotărâră să pună îngerul pe o plută, cu apă de băut și provizii pe trei zile, și să-i dea drumul în largul mării, lăsându-l în voia sorții. Însă, când ieșiră în curte, odată cu revărsatul zorilor, îi găsiră pe toți vecinii în dreptul țarcului, hârjonindu-se cu îngerul, fără pic de evlavie, și aruncându-i resturi de mâncare printre ochiurile gardului de sârmă, de parcă n-ar fi fost o ființă supranaturală, ci un animal de circ.

Părintele Gonzaga sosi înainte de șapte, pus pe jar de vestea de necrezut. La ceasul acela erau adunați acolo curioși mai puțin ușuratici decât cei veniți în zori, făcând tot felul de presupuneri în legătură cu viitorul captivului. Cei mai naivi socoteau că avea să fie ales primarul lumii. Alții, mai puțin îngăduitori din fire, credeau că avea să fie

ridicat la gradul de general cu cinci stele ca să câștige toate bătăliile. Unii, vizionari, nădăjduiau să fie păstrat de prăsilă, spre a zămisli pe pământ o stirpe de oameni înaripați și înțelepți, care să aibă grijă de întregul Univers. Însă părintele Gonzaga fusese un vajnic tăietor de lemne înainte de a se face preot. Se înființă lângă împrejmuirea de sârmă, răsofi în grabă catehismul și ceru apoi să i se deschidă poarta pentru a-l putea cerceta de aproape pe bărbatul acela nenorocit, care părea mai curând o uriașă găină decrepită printre celelalte găini descumpănite. Stătea într-un colț, uscându-și la soare aripile întinse, printre cojile de fructe și resturile de mâncare aruncate de cei care veniseră să-l vadă cu noaptea în cap. Străin de necuviințele lumii, abia dacă-și ridică ochii de negustor de vechituri și murmură ceva pe limba lui când părintele Gonzaga intră în țarc și-i dădu ziua bună pe latinește. Părintele fu încercat atunci de prima bănuială că era un impostor, dându-și seama că nu înțelegea limba Domnului și că nici nu știa să-i salute pe trimișii săi. Luă aminte apoi că, văzut de aproape, părea cât se poate de pământean: avea mirosul de neîndurat al cuiva murat de ploaie, partea de dedesubt a aripilor plină de alge parazite, penele cele mai mari răvășite de vânturile de uscat, și nimic din natura-i mizeră nu se potrivea cu aleasa demnitate a îngerilor.

*Incredibila și trista poveste a candidiei
Eréndira și a bunicii sale fără suflet*

Atunci părăsi țarcul și, printr-o scurtă predică, îi preveni pe curioși de primejdiile credulității. Le aminti că diavolul are prostul obicei de a recurge la șiretlicuri de carnaval pentru a-i zăpăci pe cei nechibzuiți. Argumentă că, dacă aripile nu sunt elementul principal ce determină diferențele dintre un uliu și un aeroplan, cu atât mai puțin pot fi hotărâtoare pentru a recunoaște îngerii. Făgădui totuși să-i trimită o scrisoare episcopului, pentru ca acesta să scrie la rândul lui primatului și acesta să scrie la rândul lui Suveranului Pontif, astfel încât verdictul final să vină de la instanțele cele mai înalte.

Însă prevederea sa fu sămânță aruncată în vânt. Vestea despre îngerul captiv se răspândi atât de repede, încât, după câteva ceasuri, în curte se iscă o larmă ca la piață și fu nevoie să fie adusă trupa înarmată cu baionete pentru a stăvili iureșul gata să răstoarne casa. Elisenda, cu șira spinării încovoiată de veșnicul măturat al gunoiului de la bălci, avu atunci ideea nemaipomenită de a împrejmui curtea și a cere cinci bănuți la intrare celor care voiau să vadă îngerul.

Veniră curioși până și din Martinica. Veni un circ ambulant cu un acrobat zburător, care trecu de mai multe ori vâjâind peste mulțime, însă nimeni nu-l luă în seamă, fiindcă aripile-i nu erau de înger, ci de liliac sideral. Veniră, sperând să se însănătoșească, bolnavii cei mai nenorociți

din Caraibi; o biată femeie care încă de mică își număra bătăile inimii și căreia acum nu-i mai ajungeau numerele, un jamaican care nu putea dormi fiindcă-l chinuia zgomotul stelelor, un lunatic care se scula noaptea ca să strice adormit ceea ce făcuse ziua și mulți alții, cu metehne mai puțin grave. În toiul acelei nebunii a naufragiului, care făcea pământul să se cutremure, Pelayo și Elisenda erau fericiți de oboseală, căci în mai puțin de o săptămână umpluseră odăile cu bani, iar șirul de peregrini care încă își mai așteptau rândul să intre ajungea până dincolo de zare.

Îngerul era singurul care nu participa la propria întâmplare. Își petrecea timpul încercând să-și găsească un loc mai comod în cuibul de împrumut, năucit de căldura infernală a opaițelor și a lumânărilor pe care i le rezemau de țărcul de sârmă. La început, încercară să-i dea să mănânce cristale de camfor care, după știința vecinei atotștiutoare, erau hrana specifică îngerilor. Dar el le refuză tot așa cum refuză, fără să le guste, bucatele aduse de penitenți ca pentru papa însuși, și nu s-a aflat niciodată dacă din pricină că era înger sau pur și simplu bătrânul nu mânca altceva decât terci de vinete. Singura-i virtute supranaturală părea să fie răbdarea. Mai cu seamă la început, când găinile îl ciuguleau de zor în căutarea paraziților stelari